

Tässä numerossa tarkastelun kohteena ovat paitsi erilaisten suomen kielen ilmiöiden käyttö myös niiden kuvaustavat ja käytön mittaamisen menetelmät. Hannele Forsberg analysoi artikkelissaan paheksuntaimperatiiviksi nimeämänsä kiteytynyttä rakennetta. Mari Hongon, Scott Jarvisin ja Seppo Vainion kiinnostus kohdistuu leksikaalisen diversiteetin arviointiin, ja Kristiina Lierin tapaustutkimus käsittelee kaksikielisten nuorten verbien käyttöä. Tapani Kelomäki puolestaan tarkastelee suomen passiivin olemusta ja kuvaustapoja suhteuttaen niitä yleislingvistiseen passiivitutkimukseen.

Havaintoja ja keskustelua -osasto osoittaa jälleen, että Virittäjää luetaan tarkasti. Viime aikoina erityisesti kirja-arviot ovat herättäneet keskustelua. Jos arvioinnin kohteena on oma teos ja jos tekijä kokee, ettei arvio tee teokselle oikeutta tai että arviossa on selviä virheitä, harmistukselta ei voi välttyä. Tällöin on hyvä muistaa, että tällaisten kohtien taustalla on todennäköisesti tahaton väärinymmärrys, erilainen näkökulma tai inhimillinen huolimattomuus, ei tahallinen vääristely. Tämä ei tietenkään poista arvioijan vastuuta: kirjoituksen faktat on syytä tarkistaa huolellisesti, ja mahdolliset kriittiset kommentit kannattaa muotoilla harkiten. Arvioitavan teoksen sisältöä koskevat huomiot jäävät väistämättä kirjoittajan vastuulle, sillä toimitus ei pysty perehtymään kaikkiin esiteltyihin teoksiin. Toivomme kuitenkin, ettei kirjoituskynnys nousisi liian korkeaksi ja että myös esimerkiksi jatko-opiskelijat edelleen tarjoaisivat aktiivisesti kirjoituksia kirjallisuusosastoon. Kokemattomampi kirjoittaja voi hyvin keskittyä teoksen esittelyyn ja jättää kriittisen arvioinnin vähemmälle.

Keskustelu on edelleen tervetullutta, kunhan se pysyy sävyltään rakentavana ja keskittyy asioihin eikä ihmisiin. Koska todennäköisesti jokaisesta arviosta (artikkeleista puhumattakaan) löytyy jokin yksityiskohta, johon voi tarttua, jatkossa julkaisemme vain sellaisia puheenvuoroja, jotka tarjoavat aiheeseen selvästi jonkin uuden tai syventävän näkökulman – pelkän oikaisun sijasta. Parhaimmillaan keskustelu voi viedä tutkimusta eteenpäin ja syventää käsitystämme esimerkiksi siitä, millaisia merkityksiä käsitteillä voi olla eri tutkimusperinteissä, miten eri menetelmiä voi soveltaa ja miten kielestä kannattaa kirjoittaa erilaisille kohderyhmille.

Keskustelua voi ja kannattaa käydä myös kasvotusten. Tähän on tilaisuus esimerkiksi Suomen tiedekustantajien liiton järjestämällä Tiedon tähden -nimisellä tiedelehtien esittelykiertueella, jolle Virittäjäkin osallistuu mahdollisuuksien mukaan. Toivomme tapaavamme sen yhteydessä lehden lukijoita ja kirjoittajia. Päivitämme tietoa aikataulusta Facebook-sivullemme.

Virittäjän toimituksessa on tapahtunut muutoksia. Syksystä 2017 toimitussihteerinä toiminut Henna Leskelä on siirtynyt Kotimaisten kielten keskuksen kielenhuoltajaksi, ja hänen työtään jatkaa Markus Lakaniemi. Toimitus kiittää lämpimästi Hennaa hyvästä yhteistyöstä ja merkittävästä työpanoksesta Virittäjän hyväksi.

HANNA LAPPALAINEN
MIKKO T. VIRTANEN